

بررسی نقش کمال‌گرایی و عزت‌نفس در بازپروری معتادین مرد شهر ارومیه

آرزو کیانی^{۱*}، جواد بیرامی^۲

تاریخ دریافت ۱۳۹۷/۰۶/۱۹ تاریخ پذیرش ۱۳۹۷/۰۸/۲۸

چکیده

پیش‌زمینه و هدف: شناخت عواملی که در اعتیاد و بازپروری معتادان نقش دارند بسیار مهم است؛ زیرا با شناخت این عوامل می‌توان برنامه‌هایی برای کنترل و کاهش اعتیاد و یا بازپروری سریع‌تر معتادان طراحی کرد. هدف تحقیق حاضر بررسی نقش عزت‌نفس و کمال‌گرایی در بازپروری معتادین مرد شهر ارومیه بود.

مواد و روش کار: این مطالعه از نوع توصیفی - پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش از همه معتادان بازپروری‌شده مرد شهر ارومیه که در کمپ‌های ترک اعتیاد حضور داشتند، تشکیل شده است. حجم نمونه ۳۴۸ نفر بود که با روش نمونه‌گیری در دسترس به دست آمد. جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از دو پرسشنامه شامل پرسشنامه بازنگری شده عزت‌نفس روزنبرگ و پرسشنامه بازنگری شده کمال‌گرایی هیل و همکاران صورت گرفت. در این مطالعه ضریب تشخیص (خطا) ۵ درصد ($\alpha=0/05$) در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: بر اساس نتایج این مطالعه متغیرهای عزت‌نفس، نگرانی از اشتباهات، نظم و سازمان‌دهی، هدفمندی، ادراک فشار از سوی والدین، تلاش برای عالی بودن، استانداردهای بالا برای دیگران، نیاز به تأیید و نشخوار فکری رابطه معنی‌داری با بازپروری معتادین داشتند ($P=0/001$).

نتیجه‌گیری: نتایج تحقیق نشان داد که رابطه مثبت و معنی‌دار بین کمال‌گرایی و عزت‌نفس با بازپروری معتادین شهر ارومیه وجود دارد ($P=0/001$).

کلمات کلیدی: بازپروری معتادین، عزت‌نفس، کمال‌گرایی

مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، دوره شانزدهم، شماره دهم، پی‌درپی ۱۱۱، دی ۱۳۹۷، ص ۷۰۸-۷۰۲

آدرس مکاتبه: ارومیه، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، مرکز آموزشی و درمانی روان‌پزشکی رازی، تلفن: ۰۴۴-۳۲۷۲۲۲۹۳۵

Email: arezoukiani@yahoo.com

مقدمه

عزت‌نفس قضاوتی است فردی درباره شایستگی فرد که یک ویژگی شخصیتی محسوب می‌شود، نه یک نگرش لحظه‌ای یا اختصاصی برای موقعیت‌های خاص (۵). عزت‌نفس معنای ارزیابی مداوم شخص نسبت به ارزشمندی خود می‌باشد. در عزت‌نفس چهار عامل مؤثر است که این چهار عامل شامل میزان احترام و پذیرشی که فرد از سوی دیگران دریافت می‌کند، میزان تجربه‌های موفق در زندگی، ارزش‌ها و انتظاراتی که بر مبنای آن تجربه‌ها را تغییر می‌دهد و نحوه پاسخ فرد به از دست دادن احساس ارزشمند بودن خود می‌باشند (۶). بر اساس نظریه آسیب‌پذیری، افراد در مقابل نظرها و عقاید مردم آسیب‌پذیر هستند، مگر اینکه اعتقاد راسخی به توانایی و ارزش‌های خود داشته باشند. عزت‌نفس بالا موجب می‌شود تا افراد در زمان مواجهه شدن با مشکلات زندگی و در زمان رویارویی با حوادث و بحران‌ها کمتر احساس ناتوانی و دل‌سردی کنند. در مقابل افراد با عزت‌نفس پایین به‌سادگی تحت تأثیر محرک‌ها و محیط قرار

اعتیاد به مواد مخدر در حال حاضر به‌عنوان یک مشکل اجتماعی مطرح است که علاوه بر زمینه‌های ناسالم اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، زمینه‌های شخصیتی، روانی و تربیتی نیز در چگونگی ابتلا بدان از اهمیت زیادی برخوردار هستند (۱). شناخت عواملی که در اعتیاد و بازپروری معتادان نقش دارد بسیار مهم است. زیرا با شناخت این عوامل می‌توان برنامه‌هایی برای کنترل و کاهش اعتیاد و یا بازپروری سریع‌تر معتادان طراحی کرد (۳). مهم‌ترین عواملی که باعث اعتیاد می‌شوند شامل خجالتی بودن، ناتوانی از رد کردن درخواست دیگران و فشار دوستان، حس بزرگ شدن، کاهش افسردگی، افزایش تمایلات عاطفی، دست‌کم گرفتن خطر و ماجراجویی می‌باشد (۴). علاوه بر موارد فوق برخی عوامل روان‌شناختی در بازپروری معتادان نیز نقش مهم‌تری دارند که از میان این عوامل می‌توان به عزت‌نفس و کمال‌گرایی اشاره کرد.

^۱ استادیار روان‌پزشکی اطفال، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران (نویسنده مسئول)

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران

می‌گیرند و به رفتارهای ناهنجار روی می‌آورند (۷). بر اساس نظر جیمنز و همکاران^۱ (۸) عزت‌نفس در رفتارهای انحرافی مانند اعتیاد در دو مرحله نقش دارد. در مرحله اول عزت‌نفس پایین می‌تواند علتی برای رفتار انحرافی به حساب آید. یعنی عزت‌نفس با رفتار انحرافی همبستگی منفی دارد. در مرحله دوم رفتارهای انحرافی همبستگی مثبتی با عزت‌نفس دارند. یعنی جستجو برای تسکین احساس بی‌ارزشی خود فرد را تشویق می‌کند که به گروه همسالان که دارای رفتار انحرافی هستند، بپیوندند و شروع به مصرف تفنی مواد مخدر کنند. در تحقیقی که توسط شیخ‌الاسلامی و همکاران (۹) صورت گرفته بود؛ نشان داده شد که عزت‌نفس در افراد عادی در مقایسه با افراد وابسته به مواد مخدر کمتر می‌باشد و اینکه این افراد از خشونت رفتاری بیشتری برخوردارند. همچنین کیخانی و همکاران (۱۰) در تحقیق نقش مثبت و معنی‌دار عزت‌نفس بر درمان افراد معتاد را نشان دادند. براساس و استاکی^۲ نیز دریافتند عزت‌نفس یکی از اساسی‌ترین مؤلفه در ترک و همچنین گرایش به مواد مخدر می‌باشد که افرادی که دارای عزت‌نفس پایینی هستند و به علت کمبود عزت‌نفس بیشتر منزوی هستند گرایش به مواد مخدر در آنها بیشتر است و همچنین دریافتند که افرادی که تلاش برای ترک مواد مخدر را دارند باید عزت‌نفس خود را افزایش دهند (۲۰۱۹).

یکی دیگر از عواملی که نقش مؤثری در بازپروری معتادان دارد، کمال‌گرایی است. کمال‌گرایی به‌عنوان مجموعه‌ای از معیارهای بسیار بالا برای عملکرد است که با خودارزیابی‌های منفی، انتقادات و سرزنش خود همراه است و کمال‌گرایی به‌عنوان سبک نوروپیک و منفی در رفتار مورد توجه قرار گرفته است (۱۱). بر اساس تقسیم‌بندی بهنجار و نوروپیک دو نوع کمال‌گرایی وجود دارد. یکی کمال‌گرایی مثبت یا انطباقی که در آن فرد استانداردهای شخصی سطح بالا اما قابل‌دسترس، گرایش به نظم و سازمان‌دهی در امور، احساس رضایتمندی از عملکرد خود، جستجو برای تعالی در امور و انگیزش برای رسیدن به پاداش‌های مثبت را دارد. این بعد با شاخص‌های سازگاری مانند عاطفه مثبت رابطه مستقیم دارد (۱۲). در نوع دوم که کمال‌گرایی منفی یا غیر انطباقی نامیده می‌شود، فرد با استانداردهای شخصی سطح بالا و غیرواقع‌بینانه، نگرانی مفرط درباره اشتباهات و نقایص شخصی، ادراک فشار زیاد از محیط برای کامل بودن، ادراک فاصله زیاد بین عملکرد شخصی و استانداردها و شک و تردید اجبارگونه در امور و پرهیز از عواقب کارکردهای شخصی مواجه است. این بعد با شاخص‌های ناسازگاری مثل عاطفه منفی رابطه مستقیم دارد (۱۳). در تحقیقات گذشته مانند تحقیق

حسین زئی (۱) ضمن مقایسه کمال‌گرایی و کنترل عواطف در بین معتادان و غیر معتادان شهر زاهدان به این نتیجه رسید که میزان کمال‌گرایی مثبت معتادان در مقایسه با غیر معتادان کمتر و میزان کمال‌گرایی منفی معتادان در مقایسه با غیر معتادان بیشتر بود. همچنین رنجبر نوشری، علیلو، اسدی مجره، قدرتی و نجار مبارکی (۱۴). در پژوهشی دیگر با عنوان مقایسه راهبردهای مقابله با استرس، کمال‌گرایی و خودکارآمدی در افراد مبتلا به اختلال مصرف مواد و افراد بهنجار به این نتیجه رسیدند که گروه مبتلا در مقیاس کمال‌گرایی مثبت دارای نمره میانگین کمتر و در مقیاس کمال‌گرایی منفی دارای نمره میانگین بیشتر از گروه بهنجار بود. همچنین، در پژوهشی دیگر کوننو ضمن بررسی رابطه بین سوءمصرف مواد، نوشیدن الکل و عزت‌نفس به این نتیجه رسید که بین سوءمصرف مواد و نوشیدن الکل با عزت‌نفس رابطه معکوس و معنادار وجود دارد. قابل‌ذکر است که افراد کمال‌گرا هنگام تجربه شکست به‌جای استفاده از فعالیت خودکنترلی، از طریق سرزنش خود به دنبال کامل بودن هستند. از این رو این افراد بیشتر در معرض خطر مواد مخدر قرار می‌گیرند (۱۵). با توجه به مباحث مطرح‌شده پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سؤال است که آیا عزت‌نفس و کمال‌گرایی در بازپروری معتادین شهرستان ارومیه نقش دارد یا نه؟

مواد و روش کار

پژوهش حاضر، از نوع توصیفی - پیمایشی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش را همه معتادان بازپروری‌شده مرد شهر ارومیه که در کمپ‌های ماده ۱۵، مراکز سرپایی ترک اعتیاد و سازمان بهزیستی شهر ارومیه حضور داشته و حداقل شش ماه عاری از هرگونه مواد مخدر بودند، را تشکیل می‌دهد. حجم نمونه ۳۴۸ نفر بود که با روش نمونه‌گیری در دسترس وارد مطالعه شدند. افراد منتخب پس از کسب رضایت وارد مطالعه شدند و به آنها اطمینان داده شد که اطلاعاتشان محرمانه خواهند ماند. معیارهای ورود به پژوهش عبارت بودند از: ۱-جنسیت مذکر ۲- فرد در حال تر مواد باشد ۳- تمایل و رضایت آگاهانه برای مشارکت در مطالعه را داشته باشد. جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از دو پرسشنامه شامل پرسشنامه بازنگری شده عزت‌نفس روزنبرگ و پرسشنامه بازنگری شده کمال‌گرایی هیل و همکاران و همچنین طراحی چندین سؤال باز از سوی محقق صورت گرفت.

نمونه آماری این مطالعه شامل ۳۴۸ نفر از معنادان بازپروری شده بودند که از این تعداد ۲۰۶ (۵۳/۷ درصد) دیپلم و زیردیپلم، ۹۸ (۲۵/۳ درصد) کاردانی، ۷۶ (۲۰ درصد) کارشناسی و ۴ (۱/۱ درصد) دکتری بودند. از نظر توصیف سنی ۲۱۰ (۵۴/۷ درصد) کمتر از ۳۰ سال، ۱۰۵ (۲۷/۱ درصد) بین ۳۰-۵۰ سال و ۶۹ (۱۸/۲ درصد) بیشتر از ۵۰ سال سن داشتند. همچنین از نظر زمان بازپروری ۱۲۱ (۴۱/۳ درصد) کمتر از شش ماه، ۱۶۷ (۴۳/۹ درصد) از شش ماه تا یک سال و ۶۲ (۱۵/۲ درصد) بیشتر از یک سال بود. بر اساس نتایج این تحقیق ضریب همبستگی پیرسون بین سه متغیر (عزت نفس، کمال گرایی و بازپروری) برابر با ۰/۵۶۸ بود و از طرفی سطح معناداری ۰/۰۰۱ به دست آمد، با توجه به مقدار مجذور R که برابر با ۰/۳۲۲ بود، این امتیاز بیانگر این است که ۳۲/۲٪ از تغییرات بازپروری تحت تأثیر عزت نفس و کمال گرایی می باشد. در خصوص تأثیر متغیرهای فرعی بر بازپروری معنادین شامل (عزت نفس، نگرانی از اشتباهات، نظم و سازمان دهی، هدفمندی، ادراک فشار از سوی والدین، تلاش برای عالی بودن، استانداردهای بالا برای دیگران، نیاز به تأیید و نشخوار فکری) همانطور که در جدول شماره ۱ مشاهده می شود، تمامی متغیرها رابطه معنی داری با بازپروری معنادین داشتند ($P=0/001$).

رجبی و بهلول (۱۳۸۶) پایایی پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ را با روش الفای کرونباخ ۸۴ درصد به دست آوردند و دامنه ضرایب همبستگی هر یک از سؤال های ده گانه مقیاس عزت نفس روزنبرگ را از ۰/۵۶ تا ۰/۷۶ در سطح $P<0/001$ معنی دار گزارش کردند که بیانگر آن است که ده سؤال مقیاس از همبستگی درونی خوبی برخوردار هستند و یک سازه را بیان می کنند.

برای سنجش کمال گرایی، از پرسشنامه کمال گرایی هیل و همکاران (۲۰۰۴) استفاده شد. این پرسشنامه با ۵۸ عبارت و ۶ زیر مقیاس (انطباقی: هدفمندی - نظم و سازمان دهی - تلاش برای عالی بودن و غیر انطباقی: حساسیت بین فردی - استانداردهای بالا برای دیگران - ادراک فشار از سوی والدین) توسط هومن و سمائی در سال (۱۳۸۹) در نمونه ایرانی اعتبار یابی، رواسازی و هنجاریابی شد.

به منظور تحلیل داده ها از آمار توصیفی برای توصیف جمعیت شناسی تحقیق و برای آزمون فرضیه های تحقیق از آزمون رگرسیون استفاده شد. در این مطالعه برای آزمون فرضیه های آماری، ضریب تشخیص (خطا) ۵ درصد ($\alpha=0/05$) در نظر گرفته شد.

یافته ها

جدول (۱): یافته فرضیه های تحقیق

فرضیه های تحقیق	ضریب همبستگی	آزمون F	سطح معنی داری	قبول یا رد فرضیه
فرضیه اصلی: عزت نفس و کمال گرایی در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۵۶۸	۸۹.۷۰۹	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی اول: عزت نفس در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۶۷۴	۱۰۹.۸۰۸	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی دوم: نگرانی از اشتباهات در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۴۲۴	۸۲.۶۱۸	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی سوم: نظم و سازمان دهی در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۶۶۵	۵۷.۹۱۷	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی چهارم: هدفمندی در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۵۸۸	۱۹۹.۴۹۳	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی پنجم: ادراک فشار از سوی والدین در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۴۹۳	۲۰۵.۰۸۲	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی ششم: تلاش برای عالی بودن در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۶۶۰	۴۵۲.۵۶	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی هفتم: استانداردهای بالا برای دیگران در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۴۶۵	۴۲۱.۱۰۴	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی هشتم: نیاز به تأیید در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۴۸۶	۸۰۵.۱۱۶	۰/۰۰۱	قبول
فرضیه فرعی نهم: نشخوار فکری در بازپروری معنادین شهرستان ارومیه تأثیر دارد.	۰/۵۳۷	۱۲۹.۱۵۳	۰/۰۰۱	قبول

بحث و نتیجه‌گیری

بر اساس نتایج مطالعه حاضر بین عزت‌نفس و بازپروری معتادین رابطه معنی داری وجود داشت. همسو با مطالعه حاضر در تحقیق استاکی (۲۰۰۳)، برماس (۲۰۰۴)، جمینز^۱ و همکاران (۲۰۰۸)، کیخانی (۱۳۹۱) و شیخ‌الاسلامی (۱۳۹۲) نیز بین عزت‌نفس و بازپروری معتادین رابطه معنی داری گزارش شد (۲۰۱۹، ۹، ۸). می‌توان چنین گفت که عزت‌نفس قضاوتی است فردی درباره شایستگی فرد که یک ویژگی شخصیتی محسوب می‌شود، نه یک نگرش لحظه‌ای یا اختصاصی برای موقعیت‌های خاص و فرد معتاد وقتی تصمیم به بازپروری می‌گیرد یک قضاوت فردی با توجه به شایستگی‌های درونی خود انجام می‌دهد و در موقعیتی (اعتیاد) که قرار دارد دور از شخصیت خود می‌بیند و عزت‌نفس او در این مورد خدشه‌دار می‌شود و در این مرحله فرد تصمیم به بازپروری می‌کند تا معنی واقعی "خود" یا "شخصیت" را دریابد.

برای بررسی تأثیر کمال‌گرایی بر تصمیم بازپروری معتادین، در تحقیق حاضر ابعادی مانند (نگرانی از اشتباهات، نظم و سازمان دهی، هدفمندی، ادراک فشار از سوی والدین، تلاش برای عالی بودن، استانداردهای بالا برای عالی بودن، نیاز به تأیید و نشخوار فکری) مورد سنجش قرار گرفت، که کلیه ابعاد تأثیر معنی‌داری را بر بازپروری معتادین نشان دادند، بدین منظور که کمال‌گرایی هم می‌تواند جنبه مثبت داشته باشد و هم جنبه منفی، در این زمینه قابل‌ذکر است که انسان به طور طبیعی خواستار خوبی و کمال است و این تمایل به کمال‌گرایی و انسان تقریباً کامل و بی‌عیب و نقص به خودی خود ایرادی ندارد. ایراد آنجاست که مقوله کمال‌گرایی به صورت نابهنجاری درآید، چرا که ابعاد ناسالم کمال‌گرایی با کمبود اعتماد به نفس، روان رنجوری و آسیب‌های کمی در ارتباط است. در واقع می‌توان گفت کمال‌گرایی لزوماً به‌عنوان یک فاکتور منفی شناخته نشده است، بلکه به‌عنوان فاکتوری که می‌تواند عملکرد مثبت و مفیدی نیز داشته باشد، مطرح است. کمال‌گرایی به دو دسته بهنجار و سالم و نابهنجار و ناسالم تقسیم می‌شود. در کمال‌گرایی بهنجار، شخص کمال‌گرا از انجام کارهای سخت و طاقت‌فرسا لذت می‌برد و زمانی که احساس می‌کند در انجام کارها آزاد است، می‌کوشد به بهترین صورت عمل کند و با موفقیت در انجام کارها به گونه‌ای احساس خشنودی و رضایت می‌رسد. در این نوع کمال‌گرایی انتظارات و توقعات منطقی به فرد اجازه می‌دهد از تلاش‌های خود لذت برد و در انجام وظایف بکوشد، رشد کند و کارش را به بهترین شیوه انجام دهد. در واقع این دسته از کمال‌گرایان (بهنجار) برای رسیدن به معیارهای بالا تلاش می‌کنند. آنان می‌توانند

کمال‌گرایی‌شان را تنظیم کنند و به همین دلیل نیز این نوع کمال‌گرایی با تمایل به پیشرفت در سطح بالا و عواطف مثبت رابطه دارد. در تحقیق حاضر نیز، ابعاد مثبت کمال‌گرایی مورد بحث و سنجش بود که افراد معتاد برای در امان ماندن از اعتیاد و تبدیل به یک فرد تقریباً بی‌نقص از نظر اجتماعی و شخصیتی، کمال‌گرایی موجب تصمیم آن‌ها بر بازپروری گردیده و جنبه‌های مثبت کمال‌گرایی در این تحقیق مورد تأیید قرار گرفت. در این میان، قابل‌ذکر است که کمال‌گرایی منفی گاهی طبق تحقیق برخی محققین، خود منجر به گرایش به مواد مخدر شده است که به کمال‌گرایی نابهنجار و یا کمال‌گرایی منفی از آن یاد شده است. البته تعداد تحقیقات در زمینه ابعاد کمال‌گرایی هیل که در این تحقیق از آن استفاده شده بسیار اندک می‌باشد که در ادامه به مقایسه تطبیقی یافته این تحقیق با نتیجه یافته‌های دیگر اشاره می‌شود: به‌عنوان مثال، یافته‌های کننو^۲ حاکی از آن بود که ابعاد منفی خود منجر به گرایش به اعتیاد داشته که با یافته تحقیق حاضر ناسازگار می‌باشد (۱۸) بعلاوه، تحقیق حسین زئی و همکاران (۱) نشان دادند که (نگرانی از اشتباهات، انتقادگری والدین و استانداردهای بالا) در افراد معتاد و عادی متفاوت است که این امر، با یافته این تحقیق همراستا نبوده است. تحقیق رنجبر نوشری و همکاران (۱۴)، از نظر ابعادی مانند (نظم و سازمان‌دهی، هدفمندی، تلاش برای عالی بودن، استانداردهای بالا برای دیگران) با نتایج این تحقیق همسو بود. (قابل‌ذکر است که جدای معنی‌دار بودن ابعاد کمال‌گرایی منفی (نگرانی از اشتباهات، ادراک از سوی والدین و نیاز به تأیید) همبستگی این ابعاد کمال‌گرایی با تصمیم به بازپروری در این تحقیق در مقایسه با ابعاد مثبت دارای امتیاز پایینی بودند.

پیشنهادات تحقیق

پیشنهادات برای عزت‌نفس:

برای آنکه فرزندان‌مان را از گرایش به رفتارهای پرخطر همچون اعتیاد مصون‌سازی کنیم، باید عزت‌نفس را در آن‌ها تقویت کنیم به‌طوری که نسبت به خود احساس مثبت، مؤثر و خوبی داشته باشند و باور کنند افراد با ارزشی هستند. به عبارت بهتر عزت‌نفس بالا، پوشش محافظی برای نوجوانان است تا آن‌ها را در مقابل مشکلات و مسائل زندگی توانمندتر کند. نقش والدین در تقویت عزت‌نفس یا کاهش آن بسیار اساسی است به طوری که نحوه صحبت، قضاوت و مراقبت از فرزندان در شکل‌گیری اعتمادبه‌نفس آن‌ها تأثیر بسزایی دارد. والدینی که با تمسخر، اهانت، انتقاد مداوم، قضاوت نامناسب، بی‌کفایت قلمداد کردن، مقایسه با دیگران و عدم توجه به احساسات

² Kounenou

¹ Jiménez

مشکلات گریبانگیر او گردد، لذا، پیشنهاد می‌شود که افراد در درجه اول خودشناسی را طبق سؤالات استاندارد و یا سؤال از دیگران و کسب نظر دیگران نسبت به خود را داشته باشند و در صورت مشاهده در این زمینه به روان‌شناسان جهت رفع مشکل رجوع کنند.

متخصصین حوزه روان‌شناسی برای کمک به معتادین جهت بازپروری بیشتر بر روی ابعاد مثبت کمال‌گرایی تأکید کنند و جنبه‌ی افراط کمال‌گرایی را در فرد شناسایی و راههای مقابله و کاهش آنرا در اولویت برنامه درمانی قرار دهند.

با توجه به نقش مادران در تربیت کودکان و با توجه به افزایش اعتیاد در زنان پیشنهاد می‌شود مطالعاتی درخصوص زنان نیز انجام گردد.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله نویسندگان مقاله از همکاری مراکز ترک اعتیاد و سازمان محترم بهزیستی شهر ارومیه و افرادی که ما را در این مطالعه یاری فرمودند کمال تشکر و قدردانی را دارد.

References:

- Hosseinzahi E, Sahami S. The relationship between perfectionism and feelings control in Addicted and non-Addicted people. 1rd Scientific Research Conference on Psychology, Educational Sciences and Pathology Society. 2015. (Persian)
- Williams RJ, Chang SY. A comprehensive and comparative review of adolescent substance abuse treatment outcome. *Clinical psychology: Science and practice* 2000; 7 (2): 138-66.
- Eshleman M. Addiction and Rehabilitation of Addicts. *J Res Addiction* 2003; 1 (2): 81-100. (Persian)
- Tonetti L, Adan A, Caci H, De Pascalis V, Fabbri M, Natale V. Morningness-eveningness preference and sensation seeking. *Eur Psychiatry* 2010; 25 (2): 111-5.
- Pervin LA. A dynamic systems approach to personality. *Eur Psychol* 2001; 6(3): 172.
- Cooper ML, Shaver PR, Collins NL. Attachment styles, emotion regulation, and adjustment in adolescence. *J Pers Soc Psychol* 1998; 74 (5): 1380.

فرزندان رفتار می‌کنند، سبب کاهش عزت‌نفس و اعتمادبه‌نفس فرزندان‌شان می‌شوند. به طوری که اعتمادبه‌نفس آن‌ها پایین می‌آید و این موضوع سبب می‌شود برای کسب احساس قدرت ظاهری به طرف اعتیاد به موادمخدر، مصرف الکل یا سایر رفتارهای سوءاخلاقی کشیده شوند و از این طریق نسبت به رفع کمبودهای درونی مبادرت ورزند. عزت‌نفس نه تنها برای گرایش به مواد مخدر بلکه ریشه و اساس موفقیت افراد در زندگی مانند تحصیل، رضایت شغلی و شادکامی و ... می‌شود لذا، شناسایی افراد دارای عزت‌نفس پایین امری ضروری و برای رفع و افزایش عزت‌نفس، مراجعه به کلینیک‌های روان پزشکی و کسب مشاوره پیشنهاد می‌شود.

پیشنهادات برای کمال‌گرایی:

وقتی کمال‌گرایی به صورت ناسالم و نابهنجار باشد، می‌تواند زمینه‌ساز اختلالاتی چون وسواس، افسردگی، بی‌اشتهایی عصبی، اختلالات شخصیت، اختلالات اضطرابی (اضطراب اجتماعی)، استرس، اختلالات روان‌تنی و گرایش به مواد مخدر شود و خود فرد شاید اطلاع نداشته باشد که دچار کمال‌گرایی است و ناخواسته این

- Wright MO, Crawford E, Del Castillo D. Childhood emotional maltreatment and later psychological distress among college students: The mediating role of maladaptive schemas. *Child abuse neglect* 2009; 33 (1): 59-68.
- Jiménez TI, Musitu G, Murgui S. Funcionamiento familiar y consumo de sustancias en adolescentes: el rol mediador de la autoestima. *Int J Clin Health Psychol* 2008 Jan 1;8(1):139-51.
- Sheikholeslami F, Sotodeh Navroudi SO, Zeinali Sh, Talebi M. Comparison of religious beliefs and mental health, self-esteem and anger in normal and drug-dependent people. *J Holistic Nurs Midwifery* 2013; 23 (2): 45-51. (Persian)
- Keykhani F. The effectiveness of problem solving and Communication skills on happiness and self-esteem of students. *Contemporary Psychology* 2012; 5: 25-8. (Persian)
- Fedewa BA, Burns LR, Gomez AA. Positive and negative perfectionism and the shame/guilt distinction: Adaptive and maladaptive characteristics. *Pers Individ Dif* 2005; 38 (7): 1609-19.

12. Harris PW, Pepper CM, Maack DJ. The relationship between maladaptive perfectionism and depressive symptoms: The mediating role of rumination. *Pers Individ Dif* 2008; 44 (1): 150-60.
13. Stoeber J, Kempe T, Keogh EJ. Facets of self-oriented and socially prescribed perfectionism and feelings of pride, shame, and guilt following success and failure. *Pers Individ Dif* 2008 May 31;44(7):1506-16.
14. Ranjbar F, MahmoudAlilo M, Asadi M, Ghodraty Y, Najari M. Comparison of Coping Strategies, Perfectionism and Self-Efficacy in Individuals with Substance Use Disorder and Normal Individuals. *J Res Addiction* 2013; 7 (25): 39-56. (Persian)
15. Abolghasemi A, Ahmadi M, Kiamarsi A. The Relationship of Metacognition and Perfectionism with Psychological Consequences in the Addicts. *J Res Behav Sci* 2007; 5 (2): 73-9. (Persian)
16. Mohammadi, N. The preliminary study of validity and reliability of Rosenberg's self-esteem scale. *J Iran Psychol* 2005; 1(4), 55–62.
17. Wells A, Cartwright-Hatton S. A short form of the metacognitions questionnaire: properties of the MCQ-30. *Behav Res Therapy* 2004; 42 (4): 385-96.
18. Kounenou K. Exploration of the relationship among drug use & alcohol drinking, entertainment activities and self-esteem in Greek University students. *Procedia-social and behavioral sciences* 2010;2(2):1906–1910.
19. Ostuki T. Substance use, self-esteem, and depression among Asian-American adolescent. *J Drug Educ* 2003;33(4):369–90.
20. Barmas H. Comparison of self-esteem and attributional style in adolescent addicts and non-addicts. *J Psychol Stud Univ al-Zahra* 2004;1–6.

THE STUDY OF THE ROLE OF PERFECTIONISM AND SELF-ESTEEM IN THE REHABILITATION OF MALE ADDICTS IN URMIA

Arezou Kiani¹, Beyrami²

Received: 10 Sep , 2018; Accepted: 20 Nov , 2018

Abstract

Background and Aims: Identifying the factors that are involved in the addiction and rehabilitation is very important, because by identifying these factors, programs can be designed to control and reduce addiction and rehabilitate addicts faster. The purpose of this study was to investigate the role of self-esteem and perfectionism in the rehabilitation of addicts in Urmia.

Materials and Methods: This is a descriptive-survey study. The statistical population of this research consisted of all rehabilitated addicts in Urmia who were present at addiction treatment camps. The sample size was 348, which was obtained by available sampling method. Data collection was done by using two questionnaires including Rosenberg self-esteem review questionnaire and Hilly & Associates perfectionism review questionnaire. In this study, the coefficient of detection (error) was 5% ($\alpha = 0.05$).

Results: According to the results of this study, the variables of self-esteem, worry about mistakes, order and organization, purpose, parental perception, effort for excellence, high standards for others, need for confirmation and rumination were significantly correlated with rehabilitation of addicts ($0.01 / 0 = P$).

Conclusion: The results of this study showed that there is a positive and significant relationship between perfectionism and self-esteem with rehabilitation of addicts in Urmia city ($P = 0.001$).

Keywords: Rehabilitation of addicts, Self-esteem, Perfectionism

Address: Urmia, Urmia University of Medical Sciences, Razi Psychiatric Hospital

Tel: +9844327222935

Email: arezoukiani@yahoo.com

¹ Assistant Professor of Pediatric Psychiatry, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran

(Corresponding Author)

² Msc, Urmia University of Medical Sciences, Urmia, Iran